

Tilslutning, har tænkt ogsaa paa de Bestemmelser om Boligforholdene, der findes i det første Mindretals Forslag, og som ogsaa findes i det Lovforslag, vi forhandle, og om han ikke ogsaa har givet det sin Tilslutning. Jeg kunde ønske at høre det ærede Medlems Stilling i saa Henseende.

Saa har jeg et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Gudme (Ravn). Det var ganske interessant at høre det ærede Medlem, thi til Trods for, at han er Medlem af Regeringspartiet, indtog han et Standpunkt, som — det kan man vel sige uden at fornærme nogen, og da i særlig Grad uden at fornærme Højregruppernes Ordførere — var et adskilligt mere konservativt, mere reaktionært og mere udpræget Husbondstandpunkt end de Herrer, som vare Ordførere for de to Højregrupper i Tinget. Hvis man skulde nære Frygt for, at det ærede Medlem har adskillige Meningsfæller indenfor sit Parti for sine Betragtninger og for sin Opfattelse, maa det indrømmes, at der ikke er nogen nærliggende Udsigt til, at dette Lovforslag eller et lignende Forslag kan blive ophøjet til Lov. Hvad var det nemlig, det ærede Medlem paatog sig? Han paatog sig at gennemgaa alt det fundamentale i Lovforslaget, alt det, som Kommissionens største Mindretal havde fremsat som noget, der ikke kunde annulleres, som noget, de forskellige Parter i dette Forhold, saavel Husbond som Tyende, skulde være bundne til. Hvert eneste af disse Punkter, som ogsaa indeholdes i det af den højtærede Minister forelagte Lovforslag, tog det ærede Medlem op til Behandling og kritiserede dem sønder og sammen som ganske unyttige, ja som skadelige i adskillige Retninger. I det hele var det ærede Medlems Stilling, synes det mig, tagen ud fra Hensynet til „Vi alene vide“-Princippet; han siger blandt andet om de forandrede Udbetalingsbestemmelser, Lønningsbestemmelser, som findes i dette Lovforslag, at der ikke er nogen som helst Tvivl om, at Tyendet vil faa ethvert rimeligt Forskud. Men hvem skal afgøre, hvad der er et rimeligt Forskud? Han siger, at Tyendet vil faa en rimelig Ferie paa den eller den Tid, naar det passer Husbonden. Men hvem skal afgøre det? Det er i det hele taget saaledes, at det ærede Medlem mener, at en Lov, som han selv kan være glad ved, ogsaa er tilfredsstillende for Tyendet. Men det er en fuldstændig Misforstaaelse af Tidens Udvikling, en Misforstaaelse lige saa grell som den, man har set i den forløbne Sommer adskillige Steder i Husbondkredse paa Fyn, og som man maaske ogsaa har

gjort sig skyldig i andre Steder i Landet. Man har derovre set en Godsejer lægge sig i Vejen for, at Talsmænd for det organiserede Tyende maatte faa Lov til at komme og tale med det paagældende Tyende. Vi hørte det ærede Medlem fra Gudme (Ravn) udtale nøjagtigt de samme Anskuelser. Man har derovre set, hvorledes Gaardmænd i et eller flere Sogne paa Fyn have forhindret, at de paagældende, som vilde have Lejlighed til at tale med Tyendet og eventuelt danne Organisationer af Tyendet, fik Forsamlingshuset til at holde Møde i, saa at de vare nødte til at holde Møde under aaben Himmel, under ugunstigere Forhold. Jeg siger, at saa længe de Herrer Husbondere ikke forstaa, at det er en gal Vej, de ere inde paa, naar de optræde paa den Vis, have de ikke Forstaaelse af Tiden og dens Udvikling. Saa længe de ikke have forstaaet, at et ungt Menneske, naar først det er myndigt, selv om det indgaar et Kontraktforhold med en Husbond, hvorefter det er forpligtet til at være ham lydige under Arbejdets Udførelse og til at udføre Arbejdet efter hans Anvisning, er et Menneske med nøjagtig den samme Ret til at have sin personlige Frihed i øvrigt og nære sine egne Anskuelser og arbejde for sine Interesser og sine Ideers Fremgang og for at opnaa bedre Vilkaar i Samfundet som den, de forbeholde sig selv, saa have de ikke den rette Forstaaelse af Tiden. Hvis det i stærkere Grad kunde trænge ind i de store Landmandskredse og i de store Arbejdsgiverkredse Landet over, er der ingen Tvivl om, at det Forhold, som hidtil har været saa taaleligt, at det kun i meget ringe Grad har været nødvendigt at anvende den gamle Lov, kan opretholdes et langt Stykke Tid endnu, men Husbonderne afkorte denne Tid i samme Grad, som de optræde uforstaaende overfor, at Tyendet, den anden Part i Kontraktforholdet, er Mennesker med lige saa fuld Menneskeret som de selv. Ud fra disse Betragtninger vil jeg endnu en Gang anbefale det foreliggende Lovforslag til en velvillig og forstaaende Behandling i Udvalget.

Johan Knudsen: Jeg skal ikke forlænge Debatten synderligt, thi jeg mener, at det, Sagen nu trænger til, er en grundig Behandling i Udvalg. Jeg har kun faa Bemærkninger at føje til dem, jeg forleden tillod mig at fremsætte. Den højtærede Minister henledte min Opmærksomhed paa, at Bestemmelsen i Lovforslagets § 17 er i Overensstemmelse med Fattiglovens § 18, hvilket ikke var mig ubekendt, men disse Regler ere i højeste Grad af-